

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน  
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2  
**COMPETENCY-BASED ACTIVE LEARNING MANAGEMENT  
AFFECTING LEARNERS' COMPETENCIES  
IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2**

สุภาลัย สายคำภา<sup>1</sup>,ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล<sup>2</sup>

Supalai Saikumpa<sup>1</sup> and Theeraphab Phetmalhkul<sup>2</sup>

<sup>1</sup>นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

<sup>2</sup>อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก 2) ศึกษาสมรรถนะของผู้เรียน 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน 4) วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 361 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ( $r$ ) = .742 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง 4) การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกโดยรวมส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001. โดยการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกทุกด้านร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียน ได้ร้อยละ 55.90 ซึ่งด้านที่สามารถทำนายได้ดีที่สุด คือ การประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์

**คำสำคัญ:** การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก, สมรรถนะของผู้เรียน, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

## ABSTRACT

The purpose of this research are 1) to study the level of competency-based active learning management 2) to study the level of learners' competencies 3) to study relationship between competency-based active learning management and learners' competencies and 4) to study competency-based active learning management affecting learners' competencies. The samples in this research were 361 administrators and teachers from school in the office of the secondary educational service area Bangkok area 2. It were stratified random sampling using a school size and simple random. The instrument used in the research was a 5-level rating scale questionnaires. The statistics used in the research were mean, standard deviation. Pearson's correlation coefficient and enter regression of multiple linear regression.

The research results were as following; 1) the overall competency-based active learning management was at a high level in all aspects. 2) Learners' competencies was at a high level in all aspects. 3) competency-based active learning management is related to learners' competencies. It was statistically significant at the .01 level with a correlation coefficient ( $r$ ) = .742. and 4) competency-based active learning management learners' competencies. It was statistically significant at the .001 level. All aspects can predicted 55.90 percent. The best predictable aspect was the evaluation with emphasizing on real conditions and responding to the objectives.

**Keywords : competency-based active learning management, learners' competencies, The Office of The Secondary Educational Service Area Bangkok Area 2**

## บทนำ

ในสภาวะการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่มีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในเกือบทุกด้าน วิทยาการด้านต่างๆที่เอื้อต่อระบบ เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม การเตรียมพร้อมกับผู้ที่มีความเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉม การจัดการศึกษาที่มีมาแต่เดิมอาจไม่สามารถตอบโจทย์โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้ เพราะหลักสูตรการศึกษาที่สถาบันการศึกษามีอยู่แต่เดิมมานานจะล้าสมัยก็อาจจะก้าวตาม ไม่อาจพัฒนาความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ที่จำเป็นสำหรับโลกปัจจุบันและอนาคตของผู้เรียนได้อีกต่อไป ประกอบกับความรู้ความสามารถของอาชีพบางสาขานั้นกลับไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป [1] ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ทั้งในส่วนกระบวนการ แนวปฏิบัติ ทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ปฏิบัติระดับสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีการกำหนดสาระ ผลการเรียนรู้ที่เกิดที่คาดหวัง ทำให้การวัดและการประเมินไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ยังไม่เป็นท่าพอใจ [2] เมื่อวิเคราะห์เจาะลึกถึงสาเหตุของปัญหา พบว่าปัญหาจากหลักสูตร ขาดความยืดหยุ่น ไม่ทันความต้องการของโลกและสังคม ไม่ตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนและบริบทที่แตกต่างหลากหลาย เมื่อมีการถ่ายทอดส่งต่อไปจึงเกิดผลกระทบกับการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่ล้าสมัย การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เน้นเพียงการท่องจำ แต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูขาดทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมถึงการวัดประเมินผลการเรียนรู้แบบเดิมส่งผลต่อผลลัพธ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงไม่ได้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ตลอดจนท้ายที่สุดแล้วคุณภาพผู้เรียน ทั้งผลสัมฤทธิ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติ สมรรถนะ และคุณลักษณะ ไม่ได้สามารถนำความรู้ที่เรียนไปต่อยอดในการใช้ชีวิตในโลก

แห่งความจริงได้ [3] ความด้อยคุณภาพของนักเรียน ไม่ได้อยู่ที่ตัวครูเพียงคนเดียว มีผลมาจากความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างบริบทต่างๆ ที่สัมพันธ์กับตัวครูและนักเรียนทั้งหมด

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเป้าหมายที่ความสามารถในการทำได้ โดยผลานความรู้ ทักษะ คุณลักษณะต่างๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ/คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะนั้น โดยครูเน้นการบูรณาการเนื้อหาจากศาสตร์สาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมที่เน้น การปฏิบัติ การทำได้ หรือการลงมือทำ โดยมุ่งเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนซึ่งก็คือความสามารถของผู้เรียน ในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาที่เชื่อมโยงต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสามารถตอบสนอง ความแตกต่างที่หลากหลายตามบริบทของผู้เรียน และภูมิสังคม ซึ่งสอดคล้องกับกมลฉัตร กล่อมม่อม [4] กล่าวถึง หลักฐานฐานสมรรถนะว่าเป็นหลักฐานที่มุ่งพัฒนาคนบนฐานความสามารถคือการใช้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการทำงานมาใช้เป็นฐานของการพัฒนาหรือนำมาใช้เป็นเนื้อหาของการพัฒนาเพื่อทำให้ผู้เรียนมีความสามารถตามเนื้อหานั้นซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนนั้นมีความสำคัญในทุกๆ ระดับการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน เป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพของนักเรียนที่เกิดขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งช่วยพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดสมรรถนะ สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และ ความต้องการใหม่ ๆ ของสังคมและโลกในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เพียงพอต่อการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือช่วยสร้างพื้นฐานให้คนไทยสามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### วัตถุประสงค์การวิจัย

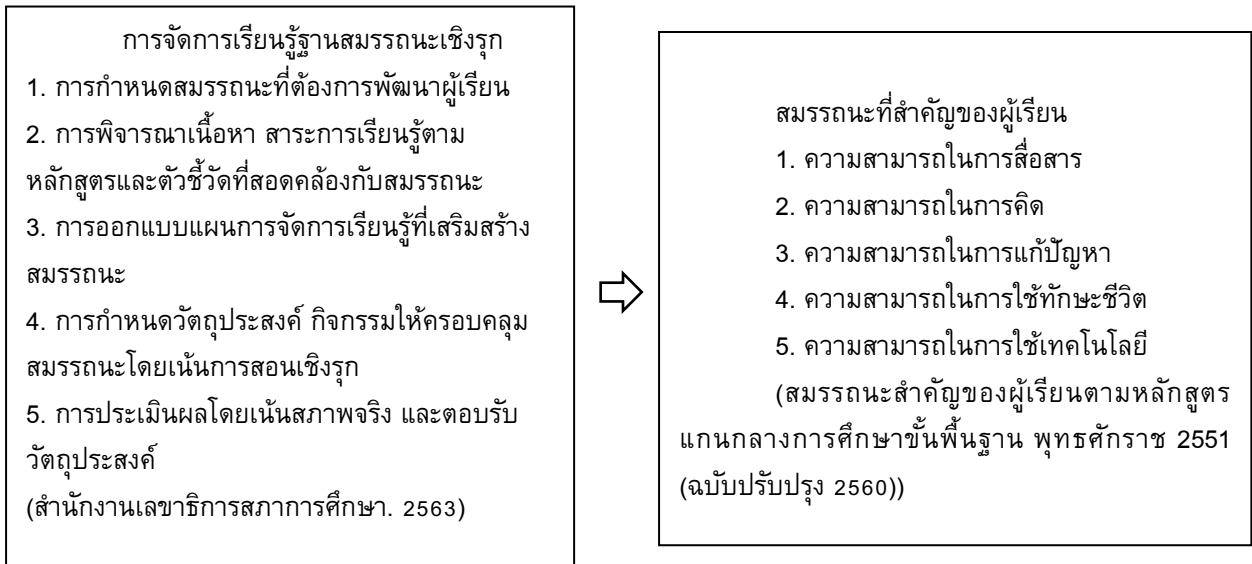
1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก  
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้เรียน  
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
4. เพื่อวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน  
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

### สมมติฐานงานวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน
2. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกอย่างน้อย 1 ด้าน สามารถพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก จากแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับขั้นพื้นฐาน [5] และแนวคิดสมรรถนะของผู้เรียน ตามหลักสูตร สถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) และได้กำหนด กรอบแนวคิดงานวิจัย ดังนี้



ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยมีโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษในสังกัด ทั้งหมด 47 โรงเรียน มีจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา 224 คน จำนวนครู 5,684 คน รวมทั้งสิ้น 5,908 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่ และ มอร์แกน [6] ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 361 คน จากนั้นผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้น และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนที่กำหนด

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ระดับการปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก มีค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .477 ถึง .829 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมากเท่ากับ .972 และ ด้านสมรรถนะของผู้เรียน มีค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .533 ถึง .779 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมาก เท่ากับ .951

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากผู้บริหารและครู ตามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 แบ่งตามขนาดของโรงเรียน

3.2 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามทั้งทางไปรษณีย์ แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ และเดินทางไปด้วยตนเองยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และแจ้งจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการตอบแบบสอบถาม ขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืน โดยผู้วิจัยได้กำหนดการตั้งค่าแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดความคลาดเคลื่อนจากการตอบแบบสอบถาม ในกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลไม่ครบตาม จำนวนข้อ และติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืน

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้อาเซียนสมรรถนะเชิงรุก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ [7]

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ [7]

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์การจัดการเรียนรู้อาเซียนสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ [8]

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การส่งผลการจัดการเรียนรู้อาเซียนสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

### ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้อาเซียนสมรรถนะเชิงรุกในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม

การบริหารจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน	4.35	0.46	มาก
2. ด้านการพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ	4.34	0.48	มาก
3. ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ	4.30	0.47	มาก
4. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก	4.24	0.48	มาก
5. ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์	4.28	0.45	มาก
<b>รวม</b>	<b>4.29</b>	<b>0.39</b>	<b>มาก</b>

\*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะของผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวม

สมรรถนะของผู้เรียน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร	4.31	0.51	มาก
2. ด้านความสามารถในการคิด	4.25	0.50	มาก
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.24	0.49	มาก
4. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.25	0.48	มาก
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.34	0.49	มาก
<b>รวม</b>	<b>4.27</b>	<b>0.40</b>	<b>มาก</b>

\*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของตัวแปรการจัดการเรียนรู้ออนไลน์สมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ สมรรถนะเชิงรุก	สมรรถนะของผู้เรียน					
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	T2
X1	.534*	.464*	.526*	.490*	.464*	.608*
X2	.478*	.468*	.530*	.478*	.439*	.585*
X3	.507*	.498*	.551*	.513*	.476*	.622*
X4	.542*	.496*	.540*	.505*	.446*	.620*
X5	.590*	.505*	.572*	.532*	.535*	.670*
T1	.635*	.581*	.648*	.601*	.565*	.742*

\*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์สมรรถนะที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การจัดการเรียนรู้ออนไลน์สมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

ตัวแปรทำนาย	b	SE	$\beta$	t	p
1. การกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน	.198	.043	.226	4.650	.000
2. การพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตาม หลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ	.087	.043	.103	2.008	.045
3. การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้าง สมรรถนะ	.114	.048	.133	2.395	.017
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ครอบคลุม สมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก	.106	.046	.126	2.297	.022
5. การประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับ วัตถุประสงค์	.270	.050	.300	5.357	.000

a = .943, R = .748, R<sup>2</sup> = .559,  
F = 90.152, SE<sub>est</sub> = .271, p < .001

\*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001



## สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปผลโดยรวมและรายด้านได้ ดังนี้

1. ศีรษะระดับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพิจารณาเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์ และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ตามลำดับ

2. ศีรษะระดับสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

3. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ( $r$ ) = .742 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

4. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกโดยรวมส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกทุกด้านร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ร้อยละ 55.90 ซึ่งด้านที่สามารถทำนายได้ดีที่สุด คือ การประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์ รองลงมาคือ การกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ การกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ตามลำดับ และด้านที่สามารถทำนายได้น้อยที่สุด คือ การพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ

## อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหาร และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 นั้นมีการให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นเป้าหมาย ด้วยการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์ และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ที่มีการมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงานการแก้ปัญหา และการใช้ชีวิตที่มีเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้การได้จริงใน



สถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ไม่ใช้การเรียนเพื่อรู้เท่านั้น โดยการเรียนการสอนเน้น “การปฏิบัติ” โดยมีชุดของเนื้อหาความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการ จึงทำให้สามารถลดเวลาเรียนเนื้อหาจำนวนมากที่ไม่จำเป็น เอื้อให้ผู้เรียนมีเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาที่จำเป็นในระดับที่ลึกซึ้งขึ้น และมีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในระดับชำนาญหรือเชี่ยวชาญ อีกทั้งเป็นการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง จะได้รับการนำไปใช้เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน การเรียนการสอนเป็นการบูรณาการมากขึ้น ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ไปตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถไปได้เร็ว-ช้าแตกต่างกันได้ รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงพัฒนา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนธิ์ ชำนาญกิจ, ปริญญา ทองสอนและวิมลรัตน์ จตุรานนท์ [9] ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะทางด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมในการสหกิจศึกษา โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะทางด้านการใช้ภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนการฝึกอบรมแตกต่างกับหลังฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม 3) ผลการประเมินสมรรถนะทางด้านการใช้ภาษาไทยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักศึกษามีเจตคติต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรมหลังได้รับการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก 5) นักศึกษานำความรู้และสมรรถนะทางด้านการใช้ภาษาไทยไปใช้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และ 6) สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะทางด้านการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ แพงเรือน [10] ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลตามแนวคิดฐานสมรรถนะ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินประสิทธิผลหลักสูตร พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลในภาพรวม ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ผู้เรียนมีความรู้และมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูล ทั้งในด้านการเตรียมความพร้อมในการนำเสนอและการพูดนำเสนอก่อนและหลังการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผู้เรียนร้อยละ 100 มีแนวโน้มพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลที่ดีขึ้นอย่างเป็นลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด 2. สมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ที่มีกำหนดสมรรถนะที่ชัดเจนไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก กล่าวคือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการ ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียนและเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นโค้ช มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) [11] ได้กำหนดมุ่งพัฒนาผู้เรียน ทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกใน ความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ

เมื่อพิจารณารายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ทั้งนี้ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้วยสภาวะการณ์ปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ผู้เรียนในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายขึ้น มีความเกี่ยวพันกับการใช้ชีวิต ความสนใจในเทคโนโลยีจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้เนื่องจากเมื่อผู้เรียนมีความสนใจในเทคโนโลยีแล้วจะทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการหมั่นฝึกฝน ทักษะการใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ ทำให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ตามแนวคิดของ Osterman, M.D. [12] กล่าวว่าคนรุ่นใหม่มีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารทางสังคมเพิ่มขึ้น มีพื้นที่ในการแสดงออกมากขึ้น มีการรับส่งข้อมูลที่รวดเร็ว ซึ่งสร้างประโยชน์ได้อย่างมากมายมหาศาล สอดคล้องกับอภิญา สุภากรกำจร, กิตติศักดิ์ นีวรัตน์และสุชาติ ลีตระกูล [13] ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพะเยามีค่าเฉลี่ย 3.55 เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนชอบเทคโนโลยี และ นักเรียนชอบใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า มีค่าเฉลี่ย 4.05

3. ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยมีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ( $r$ ) = .742 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง กล่าวคือ หากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกมีระดับมากสมรรถนะของผู้เรียนจะมีระดับมากตามไปด้วย และในทางกลับกันถ้าการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกมีระดับน้อยสมรรถนะของผู้เรียนจะมีระดับน้อยด้วยเช่นกัน เป็นเช่นนั้นเนื่องจากว่าการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนมุ่งเป้าหมายการพัฒนาไปที่ทักษะ เป็นการทำได้ ไม่ใช่เพียงการมีความรู้เท่านั้น โดยที่จะระบุว่าผู้เรียน ในแต่ละช่วงวัยจะสามารถทำอะไรได้ กล่าวคือ ใช้ทักษะ (skill) เป็นตัวนำโดยมีความรู้และเจตคติ/คุณลักษณะ เป็นสิ่งที่พึงมีเป็นพื้นฐาน โดยมีการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก (Active Learning) ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน [5] กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะ ผู้เรียนต้องนำความสามารถที่แฝงอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งแต่ละคนมีศักยภาพในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านแฝงอยู่แล้วแต่อาจยังไม่ได้แสดงออกให้เห็น จนกว่าจะได้รับการกระตุ้นหรือได้รับการศึกษาหรือเรียนรู้ที่เหมาะสมกับภาวะแฝงนั้น และเมื่อศักยภาพนั้นปรากฏออกมา หากได้รับการส่งเสริมต่อไป ก็จะทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในด้านนั้นสูงขึ้น ดังนั้นการได้เรียนรู้สาระความรู้ (Knowledge) และได้รับการฝึกทักษะ (Skills) ต่าง ๆ รวมทั้งการได้รับการพัฒนาคุณลักษณะ (Attributes) ที่พึงประสงค์ เหล่านั้น สามารถช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถเพิ่มสูงขึ้นได้ ซึ่งเห็นตรงกับอาภรณ์ภู วิทยพันธ์ุ [14] กล่าวว่า ระดับของสมรรถนะหรือความสามารถ(Proficiency Level) เป็นการบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่คาดหวังหรือต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งจะแยกตามระดับที่แตกต่างกันไป โดยจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) Basic Level ขั้นเรียนรู้ : การเริ่มต้นฝึกหัดซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้โดยต้องอยู่ภายใต้ กรอบหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นหรือเป็นสถานการณ์ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนได้ 2) Doing Level ขั้นปฏิบัติ : การแสดงพฤติกรรมที่กำหนดขึ้นได้ด้วยตนเองหรือช่วยเหลือสมาชิกในทีมให้สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย 3) Developing Level ขั้นพัฒนา : ความสามารถในการนำสมาชิกในทีม รวมถึงการออกแบบและคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อประโยชน์และเป้าหมายของทีมงาน 4) Advanced Level ขั้นก้าวหน้า : การคิดวิเคราะห์และนำสิ่งใหม่ๆ มาใช้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการ

ทำงานของหน่วยงาน และความสามารถในการสอนผู้อื่นให้สามารถแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ได้ตามที่กำหนด 5) Expert Level ชั้นผู้เชี่ยวชาญ : การมุ่งเน้นกลยุทธ์และแผนงานในระดับองค์การรวมถึงความสามารถ ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้อื่นถึงแนวทางหรือขั้นตอนการทำงานและวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่นนี้จึงจะสามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียน ที่มีสอดคล้องกับการมีสมรรถนะที่สำคัญทั้ง 5 ด้าน ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้แก่ ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการใช้ชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยนงลักษณ์ แพงเรือน [10] ที่สรุปว่าได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลตามแนวคิดฐานสมรรถนะ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาเพื่อให้ข้อมูลของผู้เรียนในภาพรวม และจำแนกตามองค์ประกอบ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร ได้ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลในภาพรวมเพิ่มขึ้น หลังเรียนรู้อตามหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลตามแนวคิดฐานสมรรถนะสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อวิเคราะห์ตามองค์ประกอบ พบว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูล และมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มขึ้น หลังเรียนด้วยหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลตามแนวคิดฐานสมรรถนะ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเมื่อวิเคราะห์ตามองค์ประกอบย่อยของความสาควมสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูล พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเตรียมความพร้อมในการนำเสนอ และมีความสามารถในการพูดนำเสนอเพิ่มขึ้น หลังเรียนด้วย

4. ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกโดยรวมส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 โดยการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกทุกด้านร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ร้อยละ 55.90 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์ มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ การกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ตามลำดับ และด้านที่สามารถทำนายได้น้อยที่สุด คือ การพิจารณาเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ตามลำดับ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต ซึ่งการจัดการเรียนรู้เน้น “การปฏิบัติ” โดยมีชุดของเนื้อหาความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการ จึงทำให้สามารถลดเวลาเรียนเนื้อหาจำนวนมากที่ไม่จำเป็น เอื้อให้ผู้เรียนมีเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาที่จำเป็นในระดับที่ลึกซึ้งขึ้น และมีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในระดับชำนาญหรือเชี่ยวชาญ ดังนั้น การที่จะสะท้อนผลสมรรถนะของผู้เรียนได้ชัดเจนที่สุด จึงต้องมีการวัดการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้กับผู้เรียนตั้งแต่แรกเริ่ม ว่าต้องการพัฒนาสมรรถนะใดของผู้เรียน หากระบบการวัดและประเมินสมรรถนะไม่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ขาดข้อมูลระดับสมรรถนะของผู้เรียน ที่จะพื้นฐานในการออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ ตลอดจนขาดข้อมูลที่จะช่วยให้ครูวินิจฉัยเพื่อการส่งเสริมหรือช่วยเหลือผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาวนิวทรี เทียมบุญประเสริฐ [15] เป็นการประเมินผลเพื่อประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นการวัดผลเพื่อไขข้อธิบายความสามารถที่แท้จริง เป็นการประเมินด้วยหลากหลายวิธี การประเมินเช่นนี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ สอดรับกับ ญญา ประवास,

จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์,เมธี วิสาพรหมและปรกรณ์ชัย สุพัฒน์ [16] การพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง อิงสมรรถนะในรายวิชาโครงงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลจากวิจัยประเมินรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง ของผู้เรียนที่มีความคิดเห็นผ่านกระบวนการพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง อิงสมรรถนะ ในรายวิชาโครงงาน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

### ข้อเสนอแนะ

#### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาตัวแปรการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ ผู้วิจัยควรนำตัวแปรด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ไปทดลองใช้เพื่อให้เกิดความแม่นยำในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนา

#### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาสมรรถนะของผู้เรียนควรทำการศึกษาในแต่ละด้านที่ต้องการพัฒนา

2.2 ควรมีการวิจัยถึงตัวแปรหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบให้สามารถพัฒนาต่อไปได้

### เอกสารอ้างอิง

- [1] กรรณิการ์คำ ราพิช. (2548). การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียน ประถมศึกษา
- [2] Sergiovanni, Thomas J.,Burlingame, Martin, Coombs, Fred S., and Thurston, Pual W. (1992). Education Governance and Administration. 3rd ed. Massachusetts: A Division of Simon and Schutter
- [3] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก. กรุงเทพฯ : กลุ่มมาตรฐานการศึกษาสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- [4] กมลฉัตร กล่อมอ้อม. (2020). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี, 31(2), 168-180 นาร่องและโรงเรียนเครือข่ายนาร่อง ในจังหวัดเชียงใหม่.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [5] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพฯ : กลุ่มมาตรฐานการศึกษาสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- [6] Krejcie, RV, & Morgan, DW. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychology Measurements, 30, 607–610.
- [7] บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [8] ชูศรี วงศ์รัตน. (2550). สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- [9] ชนธิ ชำนาญกิจ, ปริญญา ทองสอน, และวิมลรัตน์ จตุรานนท์. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะ ทางด้านการใช้ภาษาไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในการสหกิจศึกษา โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้

แบบร่วมมือและแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.  
7(1): 23-34.

- [10] นางลักษณีย์ แพงเรือน. การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลตามแนวคิดฐานสมรรถนะสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- [11] กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- [12] Osterman, M. D. (2012). Digital Literacy: Definition, Theoretical Framework, and Competencies. Received March 2022, from <https://digitalcommons.fiu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1213&context=sferc>
- [13] อภิญญา ศุภการกำจร, กิตติศักดิ์ นีวรัตน์ และ สุชาติ ลีตระกูล. 2015. องค์ประกอบความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในจังหวัด เพเยา. Graduate School Journal Chiang Rai Rajabhat University, 8(18), 59-66.
- [14] อภรณ์ภู วิทยพันธ์ุ. 2547. Career Development in Practice. กรุงเทพมหานคร: เอชอาร์เซ็นเตอร์จำกัด.
- [15] ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2544. "การประเมินผลด้วยแฟ้มงาน (Portfolio Assessment)". น.75-96.รวมบทความเกี่ยวกับ AUTHENTIC ASSESSMENT. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ.
- [16] ณิชฎา ประวาสุข, จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์,เมธี วิสาพรหมและปรกรณ์ชัย สุพัฒน์. (2021). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงอิงสมรรถนะในรายวิชาโครงงานตามหลักสูตร ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ. Journal of Graduate School, Pitchayatat, Ubon Ratchathani Rajabhat University, 16(3), 15-25.